

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Politička geografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Alija Suljić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

alija.suljic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati studente sa historijskim razvojem političke geografije, njenim položajem, odnosima i vezama sa ostalim geografskih disciplina, posebno unutar područja društvene geografije,
- upoznati studente s ključnim pojmovima savremene političke geografije kao što su: država, nacija, teritorija, granice, politička moć i ravnoteža političke moći,
- upoznati studente sa osnovnim činjenicama o globalnim političko-geografskim procesima te oblikovanju političke karte svijeta u novije vrijeme,
- teorijsko i praktično razumijevanje međuovisnosti geografskog prostora i političkih procesa,
- razvoj kritičkog mišljenja te sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja studenata o savremenim političkim odnosima i procesima u svijetu.

16. Ishodi učenja:

- spoznaja teorijskih i konceptualnih rasprava (ideje i misli) o političkoj geografiji,
- sposobnost kompleksnog sagledavanja i razumijevanja geopolitičkih procesa na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini,
- razumijevanje aktuelnih geopolitičkih procesa i odnosa u svijetu,
- analiza političke dimenzije geoprostora i njegovoj ulozi u politici općenito; odnos između geoprostora i politike u raznim kontekstima,
- objasniti osnovne pojmove: država, teritorijalnost, teritorija, suverenitet, društvo, granice, ravnoteža moći, formiranje identiteta i nacionalne države,
- razumijevanje geopolitičkog položaja Bosne i Hercegovine u savremenim političkim procesima u Evropi i svijetu.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Položaj i mjesto političke geografije u sistemu geografskih nauka
2. Historijski razvoj političke geografije
3. Formiranje političke karte svijeta
4. Savremeni političko-geografski procesi u Svijetu
5. Globani pristupi u proučavanju geopolitike
6. Nacionalne geopolitičke škole
7. Razvoj geopolitike nakon II svjetskog rata
8. Moderna, postmoderna i kritička geopolitika
9. Moderne geografske teorije o nastanku država
10. Enklave i eksklave; nepravilne političke jedinice
11. Tipovi država na političkoj karti Svijeta
12. Frontieri i granice, određivanje i vrste granica; zatvorene države i njihova obilježja
13. Izborna geografija kao aspekt izborne politike; političke partije (nastanak, vrste i organizacija)
14. Regionalni političko-geografski problemi u Svijetu s posebnim osvrtom na Bliski istok
15. Političkogeografski razvoj Bosne i Hercegovine; Bosna i Hercegovina u savremenim geopolitičkim zbivanjima.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni.

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave i tekstualna metoda.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispositivnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20).

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1,5 bodova, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispositivnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku/saradniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni ili pismeni. Na ispitu student odgovara na pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Ispit se može položiti ukoliko student odgovori na većinu pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Cvrtić, V. 2004: Politička geografija i geopolitika: priručnik za studente. Zagreb.
2. Agnew, J., Michell, K., Toal, G. 2009: A companion to Political geography. Blackwell Publishing.
3. Blacksell, M. 2006: Political geography. London and New York: Routledge-Taylor and Francis group.
4. Grčić, M. 2000: Politička geografija. Beograd: Geografski fakultet.
5. Huntington, S. P., 1998: Sukob civilizacija i preustroj svjetskog poretka. Zagreb: Izvori.
6. Hobsbawm, E. J., 1993: Nacije i nacionalizam: program, mit, stvarnost. Zagreb: Novi Liber.
7. Cox, K. R., Law, M., Robinson, J., 2008: Handbook of Political geography. Los Angeles-London -New Delhi-Singapore: SAGE Publications Ltd.
8. Hastings, A., 1997: The construction of nationhood. Ethnicity, religion and nationalism. London: Cambridge Univ. Press.
9. Cox, K. R., 2002: Political Geography - Territory, State, and Society. Blackwell publishers.

22. Internet web reference:

1. <http://geoubih.ba/V2/index.php/izdavastvo>

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

23.06.2021.